

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6.50 mesečno.
četletno K 19.50.
Če pride naročnik sam v upravištvo po list: Mesečno K 6.—. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Pred novo vladno krizo.

Male skupine proti vladi. — Rusko-poljski spor. — Masaryk regentu Aleksandru.

Male skupine proti vladi.

Beograd, 10. marca. (Izvirno.) V včerajšnji seji so nastopili skupno proti Protič-Koroščevi vladi republikanci, srbski poljedelci, Črnogorci ter skupina dr. Smodlake.

Nezaupnica republikancev.

Beograd, 10. marca. (Izvirno.) Na včerajšnji seji Narodnega Predstavnštva je prečital šef republikanske stranke Jaša Prodanović deklaracijo svoje stranke v kateri je izjavil sedanji vladi nezaupnico ter zahteval, da se Narodno Predstavnštvo takoj razpusti ter da se razpišejo nove volitve.

Dr. Smodlaka je naletel na ovire.

Beograd, 10. marca. (Izvirno.) Dr. Smodlaka je s svojo akcijo za koncentracijsko vlado naletel na težkoče, radi česar se ji doslej še ni moglo podati službenega značaja. Pričakuje pa se, da se po včerajšnji burni seji razmere razjasne. Na vsak način pa je gotovo, da se izvrše že v bližnjih dneh izpremembe na vladi.

Ribarac poda ostavko.

Beograd, 10. marca. (Izvirno.) Iz zanesljivega vira se doznava, da misli podati sedanji minister za trgovino v najkrajšem času ostavko, ker je prišlo med njim in tovariši do nesporazumljenja.

Proučevanje not v madžarskem vprašanju.

DKU London, 9. marca. (Reuter.) Poslaniška konferenca je razpravljala o teritorialnih in gospodarskih pogojih madžarske mirovne pogodbe ter proučila tozadevne madžarske, rumunske, jugoslovenske ter čehoslovaške note.

Zopet vihar v Ameriki.

DKU Washington, 9. marca. Iz New Yorka poročajo, da je tam divjal zopet grozen vihar, ki je napravil na milijone dolarjev škode. Promet je popolnoma ustavljen.

Iz boljševiške Rusije.

Boljševiško-finsko premirje.

DKU Helsingfors, 9. marca. (Havas.) Boljševiki so vstavili svoj pohod na karelski fronti s pogojem, da prično med Finsko in Rusijo takoj mirovna pogajanja.

Razburjenje v Rusiji radi Poljske.

DKU Washington, 8. marca. „Chicago Daily Neus“ prinašajo poročilo njihovega posebnega moskovskega poročevalca, da je vzbudilo poluurno poljsko sporočilo o pogojih pod katerimi stopi Poljska z Rusijo v mirovna pogajanja po celi Rusiji in neglede na politično prepričanje velikansko razburjenje. Posebno boli Ruse, da zahtevajo Poljaki zgodovinsko mejo od leta 1770. Vse je prepričano, da se pod takimi pogoji ne morejo pričeti mirovna pogajanja, ampak da bo neizogibna nova vojna, ako Poljaki ne odnehajo. Maksim Gorki je izjavil poročevalcu, da bo Rusija še enkrat toplo in bratsko pozvala Poljsko naj odneha ter prične pogajanja na pametni in sprejemljivi podlagi.

Ruska nota zaveznikom radi Poljske.

DKU Moskva, 9. marca. Ljudski komisar za zunanje stvari Čičerin se je obrnil brezžično na britsko, ameriško, francosko, italijansko ter japonsko vlado s prošnjo naj vplivajo na Poljsko, da prestane z napadi na Rusijo. Moskovska in kijevska sovjetska vlada, ki želita živeti s Poljsko v miru, se nahajati v novem položaju, ter da radi poljskih napadov ne moreti nadaljevati zasnovanih in deloma tudi že pričetih gospodarskih pogajanj z zavezniškimi vladami. Vkljub temu pa sta obedve vladi še vedno pripravljene stopiti s Poljsko v mirovna pogajanja.

Vlada se že maje.

Vsa parlamentarna zgodovina ne pozna vlade, ki bi bila podobna tej, s katero nas je osrečila sedaj naša reakcija. Opozicija je dobila mandat, da sestavi vlado, toda samo pod pogojem, da bo vladala s parlamentom, ker v drugem slučaju, bo morala takoj podati ostavko. Opozicija se tega ni prestrašila, kajti bila je gotova, da bo večino dobila, če ne na pošten način pa na nepošten, nekaj s podkupovanjem nekaj s falsifikacijo.

Tako se je tudi zgodilo. Na prvi seji poslanske zbornice, dne 3. t. m. so uvideli, da nimajo potrebnega kvoruma, vkljub temu, da se jim je posrečilo zapeljati in podkupiti par obskurnih elementov brez stranke. Tedaj pa jim je šinila v glavo nenadoma rešilna domisljica: pričeli so šteti vse navzoče poslance, ne glede na to kakšni stranki pripadajo ter jih tako našteji in upisali 147. Ko so imeli v svojem parlamentarnem notesu vpisanih teh 147 poslancev, so slavnostno razglasili vsemu strmečemu svetu, da imajo večino in kvorum.

To se je pa čudno zdelo onim poslanecem drugih skupin, ki so prisostvovali seji le iz informativnih vzrokov, pogledali so v zapisnik ter na svoje največje začudenje našli med onimi, ki so glasovali za vlado tudi svoja imena. Toda pomagal ni noben protest. Zapisnikar Jovanović je kategorično odvrnil, da zapisnika ne spremeni, ker je že odobren, ter za to ni več časa.

S to falsificirano večino delujejo sedaj reakcionarci dalje ter se pripravljajo in utrujujejo v nadi, da bo njihova vlada še dolgo trajala.

Razmere pa so se začele nepričakovano naglo spreminjati. Več doslej raztresenih skupin snuje skupno s Črnogorci pod vodstvom dr. Smodlake novo parlamentarno skupino, ki zahteva najodločnejše, da sedanja strankarska vlada demisionira, ter da se sestavi nova koncentracijska, ali pa neutralna vlada. Dr. Smodlaka vodi že tozadevna neoficijelna pogajanja z različnimi parlamentarnimi skupinami in kakor poročajo iz Beograda ima baje izglede na uspeh.

Kdor pazno razmotriva naš sedanji vladni položaj, mu ni težko uganiti, da so dnevi sedanje reakcionarne vlade že šteti in da nas

lahko že v najbližjih dneh preseneči nova vladna kriza.

Kaj porečejo k temu klerikalci, ki so se postavili tako hitro na vzvišen prestol vladajočih ter začeli preganяти svoje politične nasprotnike, kakor nekaj Turki brezpravno rajo.

Sedanja reakcionarna vlada je uvedla metode, ki utegnejo biti, če se jih poslužijo za »revanšo« tudi druge stranke, kadar pridejo na vlado, lahko usodepolne. Odstavljanje uradnikov druge politične pripadnosti ni samo nemoralno in nevarno ampak tudi demoralizujoče. Kaj pa naj si misli naše ljudstvo od uradnikov, ki jih posamezne stranke brcajo kakor otroci žogo sem in tja. Kako naj imajo do njih še zaupanje?

Prevzete vladnega krmila v roke reakcionarcev pa nam ni škodovalo, nasprotno odprlo je oči tudi onim, ki so bili doslej še zaslepljeni. Če bi ne bili prišli sami na vlado, bi jim bili to morali pomagati mi.

Tako je ta vlada samo preizkušnja podobna nekako oni, ko bi dali otroku v roko samokres, da vidimo kaj bo z njim storil. Otrok bi se s samokresom najbrže ustrelil, ustrelili pa se bodo tudi naši reakcionarci s sedanjo vlado. In tako se bo spremenila kletev v blagoslov.

Politični pregled.

Romunski odgovor boljševikom. Kakor znano je boljševiška vlada, razen drugim državam, ponudila mir tudi Romuniji. Sedaj je romunska vlada na to ponudba odgovorila. Iz odgovora je razvidno, da je romunska vlada pripravljena stopiti s sovjetsko Rusijo v mirovna pogajanja pod pogojem, da se ta ne bo vmeševala v notranje romunske zadeve, kakor se tudi Romunija noče vmeševati v Ruske.

Proti prikloplitvi zapadno - ogrskih komitatov k Avstriji. Pretekli četrtek se je pripeljala v Šopronj antantna komisija, ki ima nalogo proučiti narodnostne razmere v zapadnih ogrskih komitatih, kateri naj bi po dosedanjih ukrepih mirovne konference pripadli Avstriji. O tej priliki se je zvala na

Peter List.

Povesti iz našega parka.

Našega Vuka prvi in zadnji izlet v svet.

(Vsem mladim psičkom v opombo in svarilo).

Ko je naš Vuk s svojim bratcem, ki takrat še ni imel imena, prišel k nam, je bil komaj en mesec star. Rodil se je tam nekje na Bizeljskem in je imel še osem bratcev in sestic. Prinesla ga je s seboj naša gospa, ko se je vrnila s svojega izleta na kmete. Vuk je bil takrat še zelo majhen in tudi zelo neroden: videlo se mu je, da se je rodil na deželi v pasji hišici in ko smo ga spustili z njegovim bratcem v sobo, skoraj ni znal niti hoditi, kajti drselo mu je po tleh in se je upiral z vsemi štirimi, da ne bi obležal na gladkem parketu, kakor otrok, ki se je spustil na led in si ne zna pomagati ne naprej ne nazaj. Tudi njegov bratec je bil popolnoma presenečen, ko je začutil pod seboj tako gladko podlago: zato sta zlezla čim preje na preprogo, toda tam ju nismo pustili, ker sta bila oba še nevzgojena in še nista poznala niti najpriprostejših pravil dostojnosti. Zato smo ju dali odnesti zopet v kuhinjo, kjer sta se oba prav dobro počutila.

Treba je povedati, da je bil Vukov bratec za spoznanje manjši od Vuka, drugače

kolodvoru ogromna množica ljudi, oblečenih deloma v žalne, deloma pa v narodne obleke. Ko je komisija izstopila je množica manifestirala za Madžarsko ter zahtevala pravo samoodložbe za vse zapadnoogrsko ozemlje.

Gornja Šlezija samostojna. Kakor poroča praški »Venkov« se opaža v gornji Šleziji močno gibanje, ki stremi za tem, da se pokrajina ne priklopi ne Poljski in ne Nemčiji, temveč da se na njenem teritoriju osnuje samostojna in neodvisna država.

Ukrajinski separatisti. Poljska vlada rovari na vse sile proti močni Rusiji. Mesto da bi iskala z njo stike, daje potuho vsem onim reakcionarnim pustolovcem, ki so ubežali iz Ukrajine ter sedaj zahtevajo samostojno ukrajinsko republiko. Ti elementi so iskali poprej zaščito v Avstroogrski in Nemčiji, sedaj jo iščejo pa v Poljski. Samostojna Ukrajina bi bila nekaka zavarovalna kolonija Poljske ter trajna ovira zblizanju vsega slovanstva, radi tega moramo mi Jugoslovenci to početje najodločneje obsoditi.

Predsedniške volitve v Nemčiji. V Nemčiji se bodo vršile v kratkem predsedniške volitve. V političnih krogih se govori, da bo kandidiral za predsedniško mesto tudi general Hindenburg.

Tirolci hočejo k Nemčiji. Med tirolskim ljudstvom se je pojavilo močno gibanje, ki stremi za tem, da se dovoli Tirolski, kolikor jo niso odrgali Italijani, da se priključi k Nemčiji, kar jo edino more rešiti gotovega propada, ki jo čaka, ako še nadalje ostane združena z Avstrijo. Seveda se bodo temu mogočni močje v Parizu in Londonu uprli, ker njim pač ni na tem, da bi izpolnili voljo narodov, ampak store raje vse ono, kar je popolnoma nasprotno željam in interesom ljudstva, ki je sedaj po končani vojni istotako zapostavljeno, kakor je bilo poprej. Radovedni pa smo, kam bo pripeljala avstrijsko ljudstvo ta antantna politika? Morda bo imela ravno nasprotni učinek ter bo mesto da bi koristila, škodovala. V slučaju, da se Nemčija dvigne ter začne z vojno za revanšo, potem se ji bo gotovo pridružila tudi Avstrija, pa naj bo še tako oddeljena z nenaravnimi mejami od svojih soplemenjakov v Nemčiji.

pa mu je bil povsem podoben. Oba sta bila volčje pasme — bog ve, od kod je izhajal njun zarod — a na videz sta izgledala kakor mlada medveda, imela sta lepe rujave kožuščke, nekoliko privihana ušesa in kosmate tačice. Spočetka jima ni bilo všeč pri nas, mogoče je jima bilo dolgčas po materi in po bratih in sestrah, ki so ostali na Bizeljskem, zato sta vedno nekaj iskala po tleh in ko nista ničesar našla, sta proseče cvilila. Pa ne mislite, da je njima kaj manjkalo; imela sta v kuhinji vsega dovolj in celo tega jima ni nihče zameril, ako sta ponesnažila tla. Vkljub temu nista bila posebno zadovoljna, dasi je ravno Vuk kmalu spoznal dobre strani svojega novega bivališča.

Vukov bratec pa se je vedno ravnal po Vuku in je lezel za njim povsod, kakor da se boji, da bi ostal sam. Vuk je dobil takoj svoje ime, toda ni si ga mogel takoj zapomniti. Ako si klical: Vuk, Vuk, Vuče — se spočetka niti zmenil ni za to. Šele počasi mu je postalo jasno, da velja to ime njemu in je pri glasu »u« radovedno dvignil svoje otroško neumne oči. Glede njegovega brata še nismo bili na jasnem, kako bi ga imenovali, kajti on ni imel ostati pri nas, ampak je bil namenjen nekemu sorodniku. Zato smo prepustili njemu, da mu on izbere ime. Vuk pa je imel ostati v naši hiši in pripravljali smo za njega šolo, ki naj bi vzgojila iz njega

Dnevne vesti.

Novi mariborski mestni komisar dr. Leskovar je na nekem shodu KKZ v mali dvorani Narodnega doma preteklo jesen hujskal kmete, da premalo zahtevalo za svoje pridelke. Zahteval je, da bi morale biti pri nas cene poljedelskih pridelkov ednake kakor so v zapadnih državah, po razmerju naše valute proti zapadni. Če zahteva francoski kmet za kg. pšenice 2 franka, bi moral zahtevati slovenski 28 K. Iz tega lahko sklepamo zakaj je zaščitnik verižnikov in navijalcev cen.

Tudi z Madžari so se našli. Demokratska stranka je, ko je bila na vladi, odstranila v Vojvodini madžarske uradnike, ker so rovarili proti državi. Nova reakcionarna vlada pa je tozadevne ukrepe razveljavila, ter postavila te uradnike zopet na njihova prejšnja mesta. Tudi z Madžari so se našli.

Dr. Korošec snedel v drugič besedo. Znano je, kako je vpila stranka dr. Korošca radi ureditve valute, čeprav le provizorične in znano je sedaj, da je ta ista stranka, ko je prišla na vlado, kapitulirala pred srbskimi radikalcem ter pripustila, da ostane relacija 1—4 definitivna. Drugo vprašanje, radi katerega so klerikalci zagnali tak hrup, da bi bil Jeriho podrl, je bilo vprašanje volilne pravice za ženske. Toda kakor je klerikalna stranka kapitulirala pred Protičem radi valute, tako je sedaj tudi radi ženske volilne pravice. Radovedni smo, kaj porečejo sedaj oni kaplani in njihove Marijine device, ki so podpisale na centralno vlado v Beograd naslovljene proteste proti oškodovanju pri volilni pravici. Če bi bile dosledne, bi morale poslati sedaj enake, ali pa še bolj ostre proteste dru. Korošču. Kedor še ni uvidel, kaj in kakšni so naši klerikalci, naj uvidi sedaj, prilike ima dovolj.

Kolikor kron toliko dinarjev. Železniški uslužbenci so sklenili, da pošljejo v Ljubljano in v Beograd deputacije, ki naj izposlušajo da bodo od 1. aprila dalje plačani mesto v kronah v dinarjih in sicer, da dobe toliko dinarjev, kolikor so dobili doslej kron. To utemeljujejo s tem, da cene vsled zamenjave dan za dnem rastejo, ter da bodo v kratkem take, da bo stalo blago ki se je doslej dobilo za 1 K 1 dinar. Železničarjem bodo gotovo sledili tudi drugi javni in privatni nameščenci in tako bomo prijadrali srečno v one razmere, ki so se pojavile po zamenjavi tudi v po Italijanih zasedenem ozemlju. In to vse po krivdi nesrečnih valutnih špekulacij.

takega Vuka, kakor smo si ga želeli. Seveda Vuk ni vedel o tem; kaj bi se on zanimal za naše načrte; njemu je bila glavna stvar dobro dišeča hrana, ki mu jo je kuharica nametala v skledo pod mizo. Vuk je pri tem pokazal takoj jako nelepo lastnost. Ker je bil njegov bratec slabši, od njega, je Vuk pojedel najlepše in najboljše kose in je prepustil svojemu bratcu samo to, kar je njemu ostalo. Pa ne mislite, da mu je za to njegov bratec kaj zameril. Držal se ga je kakor svojega najzvestejšega brata in če ga je Vuk kedaj odgnal od sklede, se ni prav nič pritožil, ampak je smatral to za Vukovo pravico, ker je bil Vuk za spoznanje večji in močnejši. Tako sta živela pri nas nekaj tednov; med tem je Vuk zelo zrastel in tudi po parketu je hodil bolj brezskrbno; njegov bratec pa je zaostal tako, da je bil skoraj za polovico manjši od njega. Spala sta v posebni sobici, kjer je bilo preskrbljeno za mehko posteljico; tam sta se zavila v slamo skrila sta svoje gobčke med tačice in sta dobro spala celo noč. Zjutraj sta dobila za juter, potem sta se celo dopoldne igrala, opoldne sta prišla v kuhinjo in od tam sta smela priti v sobo. Mi smo ju vedno z veseljem pozdravili. Vuk, ki je vedno hodil pred svojim bratcem, se ni mnogo zanimal za te pozdrave, tako da smo mu skoro zamerili njegovo neuljudnost. (Dalje sledi).

V izloženih oknih še vedno ni predpisanih listkov z navedbo cen izloženih predmetov, kakor je bilo svoj čas odrejeno. Pri nas se izdajajo naredbe samo zato, da se z njimi pomaže čist papir, ki bi se dal ob sedanjem pomanjkanju pač tudi drugače in bolj uspešno porabiti.

V Mariboru so mojstri, ki izdajajo svojim učencem še vedno samo nemška spričevala, ki imajo računske formularje itd. tiskane samo nemško in ki poznajo še vedno nek »Marburg a. D.« Radovedni smo, če je mogoče, da taka samonemška učna spričevala v Jugoslaviji naše oblasti priznavajo?

Zamenjava denarja. Kolkovani tisočaki so veljavni samo do 15. t. m., potem izgubijo vsako vrednost in rok se ne bo podaljšal. Kdor torej do 15. t. m. tisočakov ne zamenja, bo sam kriv, ako pozneje za njih nič več ne dobi. Manjši bankovci se bodo menda še pozneje zamenjavali, menda do polovice aprila, ampak občinstvo opozarjamo na veliko množino ponarejenih bankovcev, ki ih bo vedno več in zato je najboljša, ako vsakdo takoj zamenja ves svoj denar in da zahteva v novem denarju tudi vsako plačilo.

Rok za zamenjavo kronskih bankovcev, razun za tisočake, ki se morajo zamenjati do vštetelega 15. tm., se podaljša in sicer za bankovce po 100 K do vštetelega 15. aprila t. l. Za druge vrste bankovcev se bo podaljšani rok pozneje objavil.

Podravska podružnica slov. plan. društva skliče svoj redni občni zbor za minulo leto prihodnjega nedeljo t. j. 14. marca v gostilni g. Frica Glaserja na Smolniku ob 13., oziroma 14. uri pri vsakem številu navzočih članov po običajnem dnevnem redu. Načelnštvo.

Šahov klub. Člani mariborskega šahovskega kluba, oziroma oni, kateri hočejo postati člani naj se, ako se hočejo udeležiti klubovega turnirja, javijo ustmeno prihodni četrtek osebno ali pismeno na naslov: Mariborski šah. klub, »Velika kavarna«.

Prometne omejitve vsled pomanjkanja premoga in carinskih zaostankov v Sloveniji: 1. Maribor glavni in koroški kolodvor se od 1. marca dalje sme sprejemati brzovozno, dalje kosovno blago, premg, živila, vino pošiljatev za pivovarno Götz in posodje. Za vse drugo je treba prevoznega dovoljenja. 2. Sprejem pošiljatev od postaj južno Maribora v Nemško Avstrijo in tranzito je vsled velikih zaostankov v Mariboru (Tezni), do daljne oddredbe sploh ukinjen. Že sprejeto naj se še odpošlje. Ententini živilski vlaki so izvezeti. 3. Sprejem tovornega blaga vsake vrste razun premoga za postaje preko Brežic naj se takoj ukine. Reekspedicije so najstrožje prepovedane. Omejitve prometa v inozemstvu: 4. Objave štev. 45. ravnateljstva j. ž. Dunaj: Po odloku komisije za izvedbo plebiscita v Tešinu je potrebno za uvoz blaga iz vseh držav, izvzemši iz Čehoslovaške in Poljske, uvozno dovoljenje, katero izdaja le-ta komisija na zahtevo od slučaja do slučaja. Izključite so od sprejema brezpogojno vse pošiljke, ki ne bi bile opremljene s predpisanim uvoznim dovoljenjem. 5. Objava štev. 46. ravnateljstva j. ž. Dunaj: Ker imajo pošiljke drv za kurjavo, ki niso vezane na nikako prevozno dovoljenje, prednost pred drugimi lesnimi pošiljatkami, zlorablja mnogo odpošiljatelj to okolnost tako, da izbegavajoč to prevozno dovoljenje, označijo kot »drva za kurjavo« tudi druge lesne pošiljke, ki tarifarično ne spadajo pod »drva za kurjavo«. Opozarjamo pri premostrivanju vprašanje, je li pošiljatev drv, katere prevoz naj bi bil prost v smislu točke 3b blagovnega seznama, v resnici pošiljatev drv za kurjavo, izrečno na to, da so merodajna samo tarifarična določila. V smislu le-teh spada k drvam za kurjavo ed-nole les, označen v blagovnem tarifu del 1B, postavka H/14.

Ljudske šole na Primorskem. Generalni civilni komisariat v Trstu je objavil statistiko, po kateri deluje v letošnjem šolskem letu v 16 šolskih okrajih na Primorskem, vštévši Trst in Gorico 297 slovenskih šol s 620 učitelji in 40.365 učenci, 90 hrvatskih s 138 učitelji in 15.573 učenci, 12 nemških (v trbiškem okraju)

s 25 učitelji in 1197 učenci in 259 italijanskih šol z 1263 učitelji in 67.998 učenci, skupaj 648 šol z 2046 učitelji in 125.133 učenci.

Konjske tekme v Sloveniji. Preteklo jesen prirejene tekme v Ljubljani, Ljutomeru in na Bledu so pokazale veliko zanimanje ne samo od strani konjerejcev, temveč tudi od strani občinstva v splošnem. Da se ta šport, ki je velike važnosti za konjerejo, ne zanemari, se ustanovi v Ljubljani poseben klub, katerega glavna naloga bo, voditi take dirke in izdajati potrebna navodila in določila skupno z zagrebškim dirkalnim klubom. Pripravljajni odbor je že izdelal delne tozadevne načrte, ter se vrši 19. t. m. ustanovni občni zbor. Po tem načrtu, katerega mora odobriti še občni zbor, vršilo bi se poleg tekem v Ljutomeru, na Bledu itd. tudi v Ljubljani 6 do 8 dirk (jahalne in vožne.) Po možnosti, ako bodo razmere dopuščale, priredi se tudi razstava konj. Pri vseh teh prireditvah se bo zlasti oziralo na domače konjerejce.

Trgovski in obrtniški načrt za mesto Maribor, s slovenskimi ulicami je izšel. Dobiva se v papirni trgovini Zlata Brišnik, Slovenska ulica 10. Po pošti se ga lahko naroči pri g. Rudolf Pliberšek, podružnica »Mariborske tiskarne«, Strossmajerjeva ulica. Komad stane 4 K.

Izpremembe poštnih okrajev in uvednje selske službe. Z dnem 1. marca 1920 se izločijo popisni kraji Martinja vas, Dolnje Prapreče, Stehanja vas in Vrhovo iz okraja kr. poštne urada Velika Loka ter pridele uradu St. Vid pri Zatični. Z istim dnem se uvede pri kr. poštne uradu St. Vid pri Zatični dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismoňoši v sledeče vasi: I. okr.: Št. Pavel, Selo, Zaboršt, Temenica, Gagošče, Bukovica, Farški Kal, Vel. Česnjsice, Male Česnjsice, Petrušna vas; II. okraj: Radehova vas, Cesta, Breg, Veliki Gaber, Spodnje Prapreče, Matinja vas, Stehanja vas, Zagorica, Podboršt, Dob, Velike Peče, Glogovica. — Dostavljanje se bo vršilo v prvem okraju vsak ponedeljek, sredo in petek, v drugem okraju vsak torek, četrtek in soboto.

Kryavi spopadi med italijanskimi invalidi in policijo so se vršili v nedeljo v Milanu. Vojni invalidi so imeli namreč shod, na katerem so divje napadali postopanje sedanje vlade. Zborovalci so uprizorili po shodu velike demonstracije proti vladi. Občinstvo jih je odločno podpiralo in zato je prišlo kmalu do spopada z vojaštvom in karabinerji, ki so končno pričeli streljati. Pred uredništvom »Avantija« je prišlo do večjega spopada, tekom katerega je bilo na obeh straneh več oseb ubitih in ranjenih.

V Logatcu so te dni karabinerji zaprli iz Trsta došla Alberta Zolio in Karla Cavilicha, ki sta imela s seboj za 115.000 kron bankovcev s ponarejenimi kolki.

V Libeličah na Koroškem so se pojavile črne koze. Obolelo je več oseb, nekaj jih je tudi umrlo.

V Globasnici na Koroškem se je ustanovilo »Žensko društvo«.

Drage krave. Dunaj je kupil za časa vojne v Švici na kredit več krav, katere mora sedaj plačati. Ker je kurz avstrijske krone silno padel, mora sedaj plačati Švici za vsako kravo 160.000 K. To so pač najdražje krave, kar jih pomni svetovna zgodovina.

Drag kruh v Budimpešti. Cene kruhu so v Budimpešti jako narastle. Hleb kruha stane v Budimpešti 13 K, v Segedinu pa 28 kron.

Mariborska porota.

Maribor, 9. marca.

1500 zločinov v Ptujskem okraju.

Včeraj se je pričelo porotno zasajenje pod predsedstvom viš. svetnika dr. Posega. Še hujšo obsodbo kot porotni sodni dvor nad obtožencem je pri tej priliki izrekel državni pravdnik nad bivšo Ornikovo trdnjavo: nad 1500 zločinov v 1 letu v Ptujskem

okraju. Večina teh zločinov izvira iz purosrovelosti, ne morda iz hipnih duševnih razburjenj.

Na obtožni klopi sedi Adam Rudolf še mlad, čvrst dečko, rojen v Zgor. Hajdinu, bivajoč v Sv. Petru pri Mariboru. Že večkrat kaznovan, enkrat pomiloščen, pa brez uspeha na poboljšanje. Obtožba ga dolži cestnega roparja in več tatvin. Dne 14. septembra je na cesti v gozdu med Terničanci in Hošnjo napadel raznašalca kruha Mihaela Kalčiča, ga prijel za vrat, vrgel na tla, pokleknil na prsa in s silo vzel listnico z 300 K. Izvršil je več tatvin v Janežovcih pri Alojzu Fuksu, v Zlatoličah pri Mariji Petek, v Zgor. Dupleku pri Ivanu Majhviču in sicer najraje denar in obleko.

Tatvine večinoma prizna, glede roparja pa skuša tajiti namen cestnega roparja.

Z ozirom na krivdorek porotnikov ga je porotni sodni dvor obsodil na 7 let težke ječe. Obsojeni, ki ga je zagovarjal dr. Srnc, si je pridržal 3 dni pomisleka, ali kaznen sprejme ali se bo pritožil.

Zadnje vesti.

Masarykova zahvala našemu regentu.

LDU P r a g a, 9. marca. Poslanik Ivan Hribar je v nedeljo izročil predsedniku Masaryku lastnoročno pismo s čestitkami regenta prestolonaslednika Aleksandra. Predsednik Masaryk je odgovoril na lastnoročno pismo regenta prestolonaslednika Aleksandra z nastopnim lastnoročnim pismom: »Hradčani, 8. marca 1920. Vaše kraljevo Visočanstvo gospod regent! Prisrčno se zahvaljujem za ljubeznive izjave Vašega priznanja in prijateljstva. Odlikovali ste me z Vašim najvišjim redom in me počastili z lastnoročnim pismom. Vaše priznanje me napolnjuje z odkritosrčnim veseljem. Odpor proti bivši Avstro-Ogrski in njeni politiki je naše narode združil k obrambi in meni je dodelila sreča, da sem mogel poblizje spoznati Vaš narod in ga vzljubiti. Spominjam se z veseljem, da sem se v Londonu mogel sporazumeti z Vami in Vašimi državniki. V moji zunanji delavnosti nisem nikdar pozabil na jugoslovanski narod, ker bo Vaša svoboda in moč tudi nas jačila. Ostanimo edini! Želim Vašemu narodu. Njegovemu Veličanstvu kraljevemu očetu, in Vam najboljše uspehe! — T. Masaryk.«

Pred sestavo madžarske vlade.

DKU B u d i m p e š t a, 9. marca. (MDU.) Državni upravitelj Horthy je sprejel danes dopoldan ministrskega predsednika Huszarja v ¼ urni avdijenci ter mu po temeljitem razgovoru o zunanjem in notranjem političnem položaju poveril nalogo, da sestavi novo vlado. Huszar je priporočal državnemu upravitelju naj zasliši poprej nekaj vodilnih politikov. Horthy je ta nasvet sprejel ter pozval za popoldan k sebi bivšega poljedelskega ministra Rubineka ter naučnega ministra Hallerja. Jutri sprejme državni upravitelj zopet Huszarja v daljši avdijenci.

Stavka v ostrovsko-karvinskem revirju.

LDU Dunaj, 9. marca. Po poročilih listov iz Moravske Ostrove je iznova izbruhnila stavka v Ostrovi-Karvinu. Vsega skupaj stavka približno 4000 delavcev. Dogodili so se izgredi proti neprijaznim uradnikom in nadzornikom.

Demonstracije proti navijalcem in verižnikom.

DKU München, 9. marca. (SKB). Včeraj so se vršile tu velikanske demonstracije proti navijalcem cen, verižnikom in tihotapcem. Demonstranti so hoteli pred notranje ministrstvo ter pred župana, ker zvrčajo krivdo na ti dve oblasti, ki bi morali ljudstvo ščititi pred temih pijavkami, pa se niti ne ganejo. To namero pa je demonstrantom preprečila policija ter vojaštvo. Končno je odšla deputacija k notranjemu ministru, kateri ji je obljubil, da bo napel vse sile, da zamori te bolne pojave. S to obljubo so se demonstranti zadovoljili ter se mirno razšli.

Za katoliško nemško državo.

LDU Berlin, 9. marca. »Vossische Zeitung« poroča iz Rima: »Idea nazionale« javlja o stremljenjih, da se ustanovi iz južne Nemčije in Nemške Avstrije katoliška konfederacija. List pripominja, da je to stremljenje Vatikan odobril. To vest Vatikan dementira s pripombo, da pripisuje ohranitvi enotnosti Nemčije v interesu Evrope največjo važnost.

Železniška nesreča.

DKU Inomost, 9. marca. Po poročilu direkcije državnih železnic je v noči od včeraj na danes odtrgana masa skal vrgla s tira na progi proti Inomostu vozeči tovorni vlak št. 182. Vlak je padel deloma pod nasip deloma pa v reko Ino. Doslej se je posrečilo potegniti iz ruševin enega mrtveca ter 6 težko ranjenih. Radi na progo padlih skal ter razbitih vagonov je železniški promet na celi progi ustavljen. Na izčiščenje proge do jutri ni misliti.

Ameriški tobak zgorel.

LDU Washington, 9. marca. (Brezž.) Tobačne zaloge ameriške »Sumatra-Tabak-compagny« so včeraj popolnoma pogorele. Škoda se ceni na več milijonov dolarjev.

Laška smodnišnica zgorela.

DKU Rim, 9. marca. Tovarna za smodnik v Bologni se je sinoči na doslej nepojasnen način vnela; ogenj je upelil vse objekte. Škoda je ogromna. Tudi človeških žrtev je več.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna«, Maribor.

Mala oznanila.

Neopremljena soba v bližini Maistrove ulice se išče. Ponudbe na upravo pod »Stalen«.

Rudečo-šekasta breja krava se za voljo pomanjkanja krme po ceni prodaja pri Matija Remih, železniški čuvaj, Lajtersberg.

Boljša površna odeja za eno posteljo se želi kupiti. Ponudbe pod šifro »100« na upravo tega lista.

Širite naš list!

Mladog kožarskog pomočnika

sa dobrim preporukama išče kožarska radnja Svetozar J. Veselinović, Beograd, Poenkareva ulica broj 20. Stupiti može odmah. 4-2

Nakupovalec in prejemalec

vsakovrstnega lesa se išče. Ponudbe pod »Lesno industrijsko društvo« na upravo tega lista. 5-2

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških voz. Pojasnila v pisarni Pristanišna ulica 2.

Svoji k svojim!

Restavracija in hotel
pri »Zamorcu«
(hotel »Mohr«), Maribor

Izborna pristna vina. — Lepe tujske sobe. — Najboljša jedila. — Klubova soba. — Prostoren vrt.

Za obilen obisk se priporočata
Franc in Pavla Jančer.

Inserati

»Mariborskem delavcu«

imajo vedno

velik uspeh!

Ne zamudite torej ugodne prilike!

Pohištvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalniki in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo

KAREL PREIS, Maribor
Slomščekov trg št. 6

Svoboden ogled! Ceniki zastoj!

Mariborska eskomptna banka

v Mariboru, Aleksandrova cesta 11

Podružnice: Murska Sobota in Velikovec.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.